

**KAMK • University
of Applied Sciences**

Korkeakoulutuksen saavutettavuus
alueellisena kilpailutekijänä – Case
KAMK:n kuntapalvelu ja alueellinen
kädenjälki

Kuntapäivät 2024

21.5.2024 Matti Sarén, rehtori

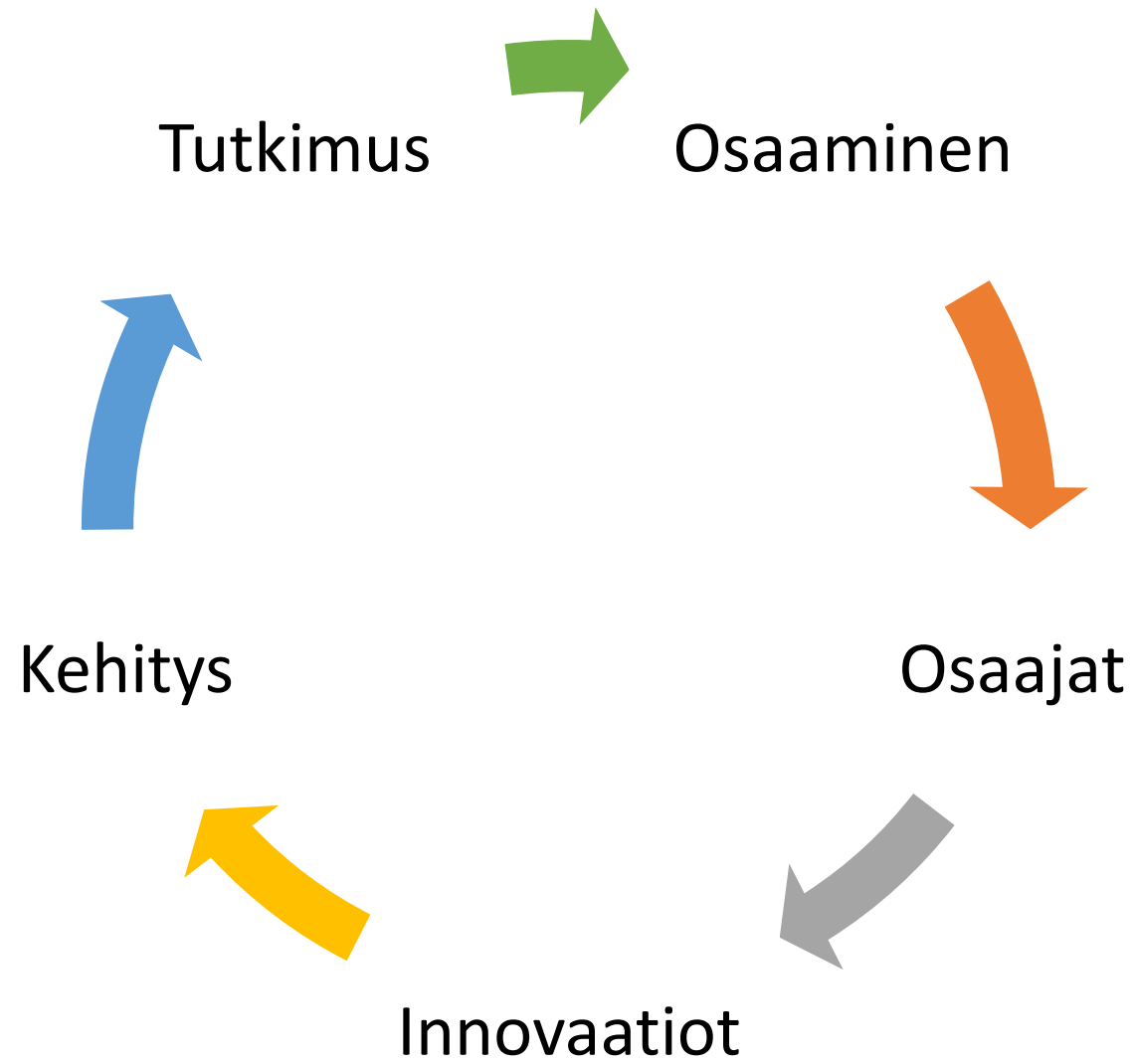
KAMK • University
of Applied Sciences

KAMK

- vuodesta 1992 on valmistunut noin 9000 insinööriä, tradenomia, sairaan- ja terveydenhoitajaa, liikunnanohjaaja ja restonomia
- Noin 3 500 opiskelijaa, joista kansainvälisiä opiskelijoita noin 500 ja ylemmissä ohjelmissa 400
- Vetovoimaa ja osaamista Kainuuseen - hakijoista noin 80 % tulee maakunnan ulkopuolelta. Valmistuneista noin puolet työllistyy alueelle.
- 320 työntekijää ja yli 100 kansainvälistä kumppania.
- Edustaa Suomea ENIHEI-verkostossa.
- käynnissä noin 100 tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatiohanketta, joissa vuosittain yli 100 yritys- ja yhteisökumppania. TKI hankkeissa vuosittain noin 220 henkilöä.
- Liikevaihto n. 27M€, 2023 kilpaillun ulkopuolisen rahoituksen osuus 48%.
- Viimeisen 10 vuoden aikana noin 160 uutta opiskelijoiden perustamaa yritystä.
- OKM:n rankingissä Suomen top-3 tuloksellisin AMK 10+ vuotta.
- Yksi Suomen korkeimmista opiskelijatyytyväisyyksistä (Kaikilla mittareilla parhaan 3 joukossa, osaamisen kehittymisen mittarilla 1).

Ammattikorkeakoulun lakisääteiset tehtävät

1. Koulutus
2. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta
3. Aluevaikuttavuus

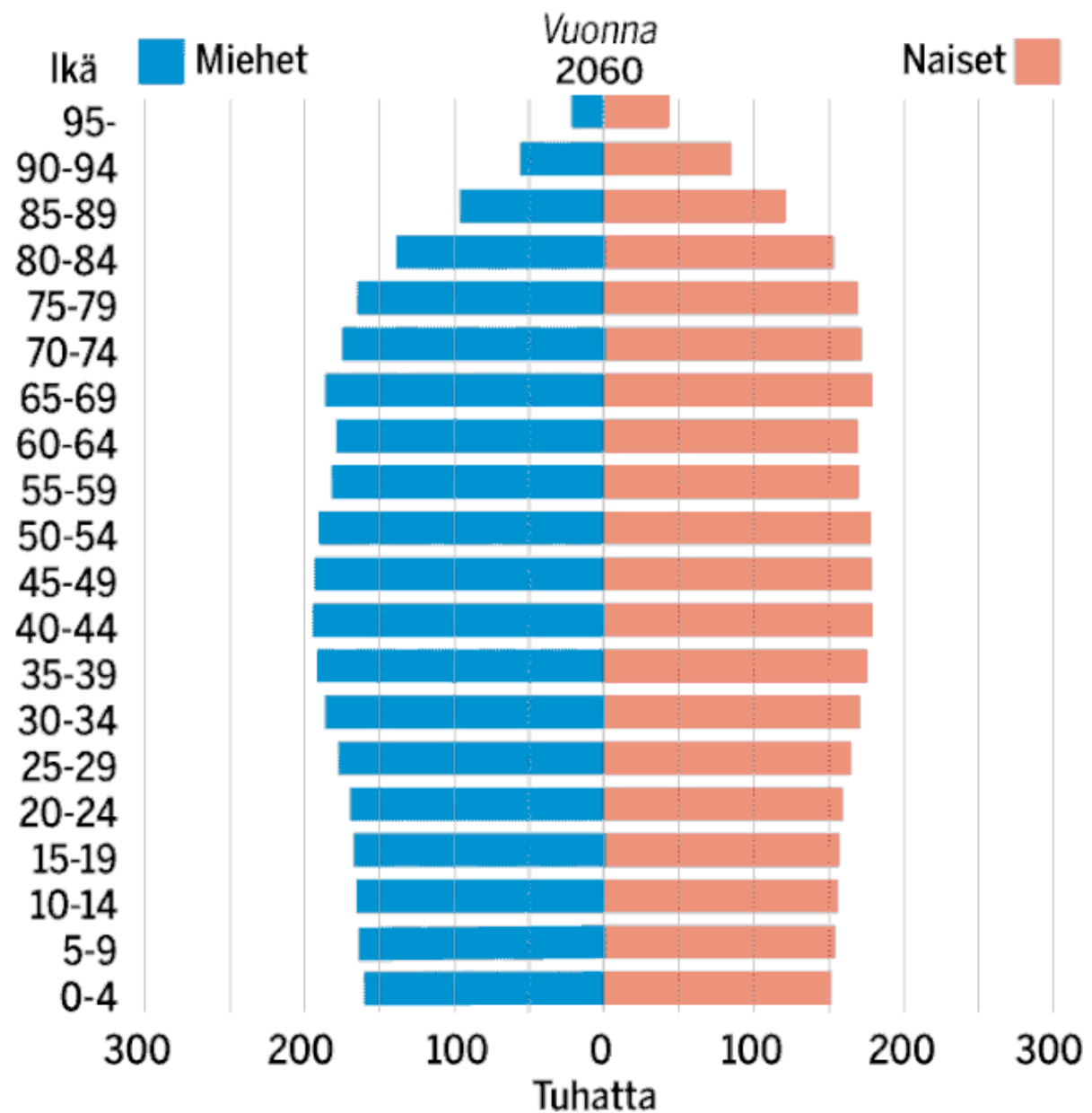

KAMK • University
of Applied Sciences

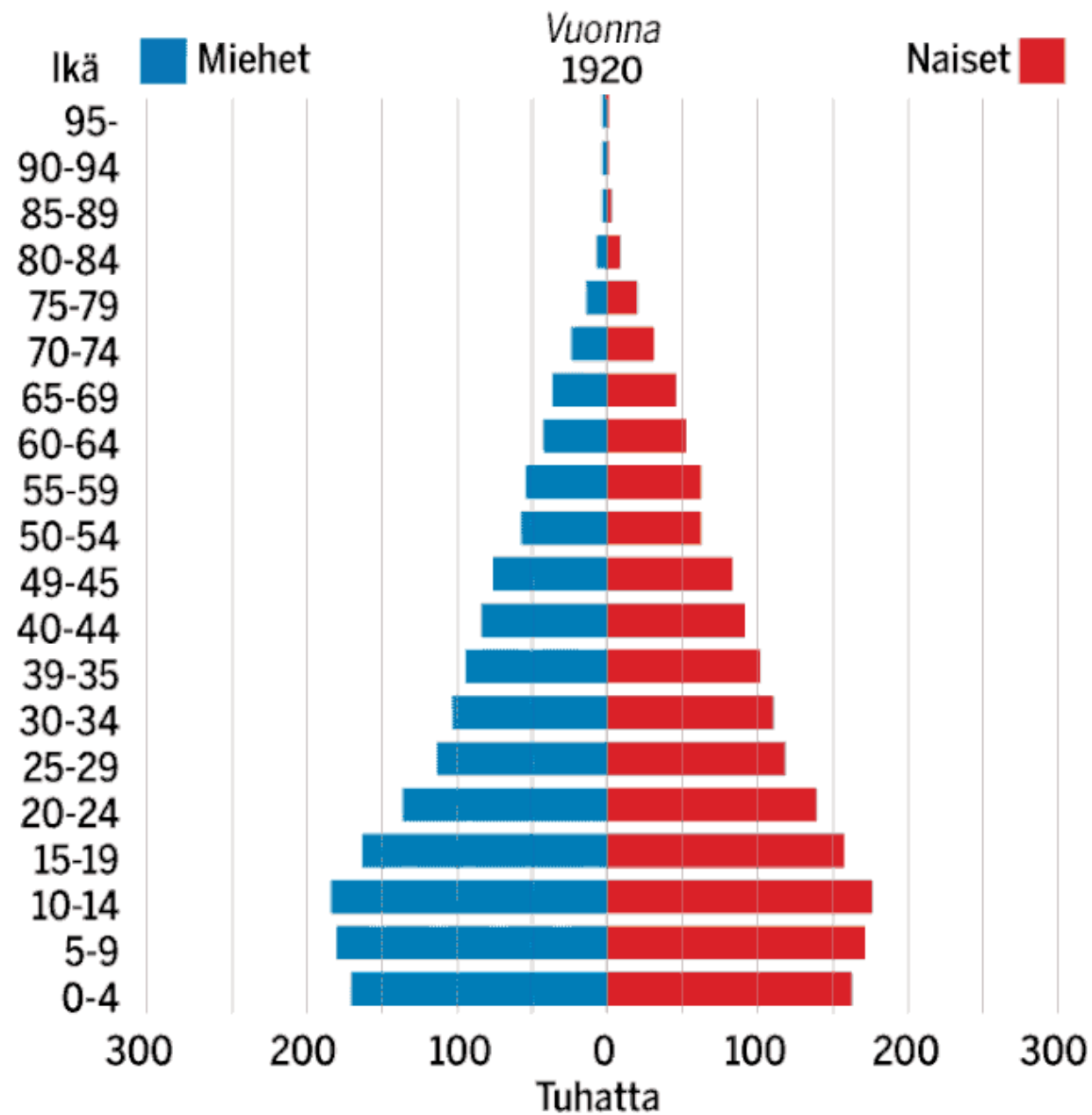
Mitä Suomessa tapahtuu?

Suomen väestön ikäpyramidi ennuste

Lähde: Tilastokeskus

Suomen väestön ikäpyramidi 1920–2022

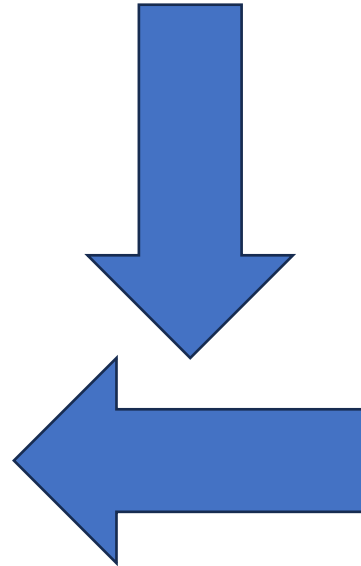
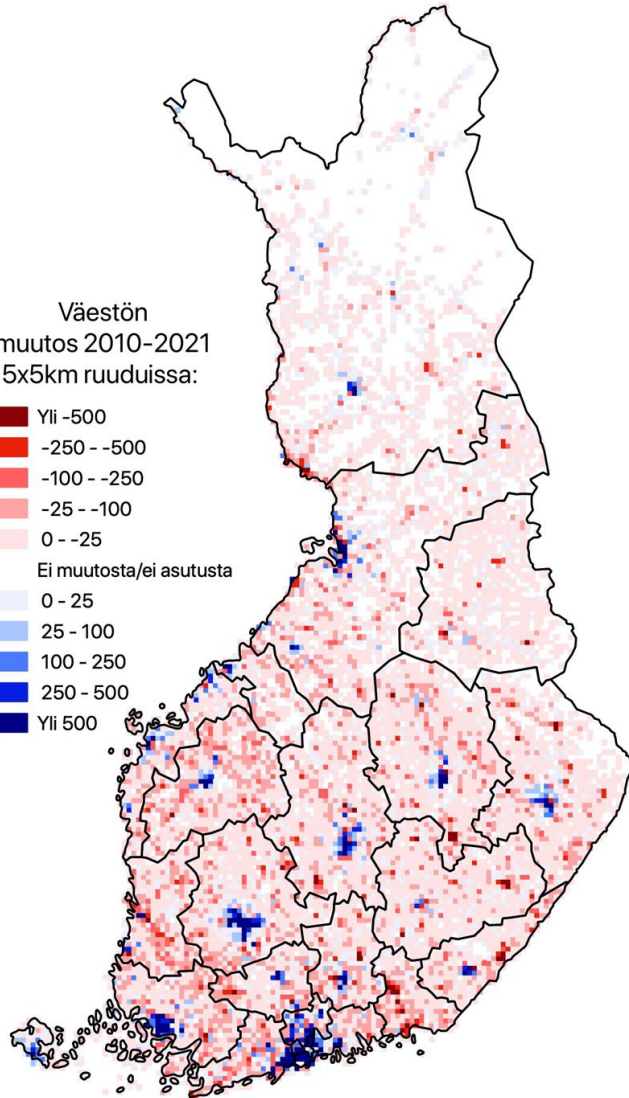
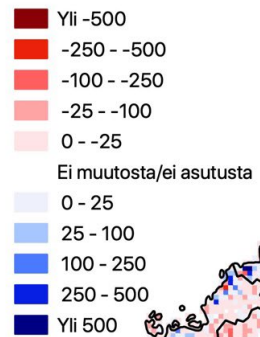
Lähde: Tilastokeskus

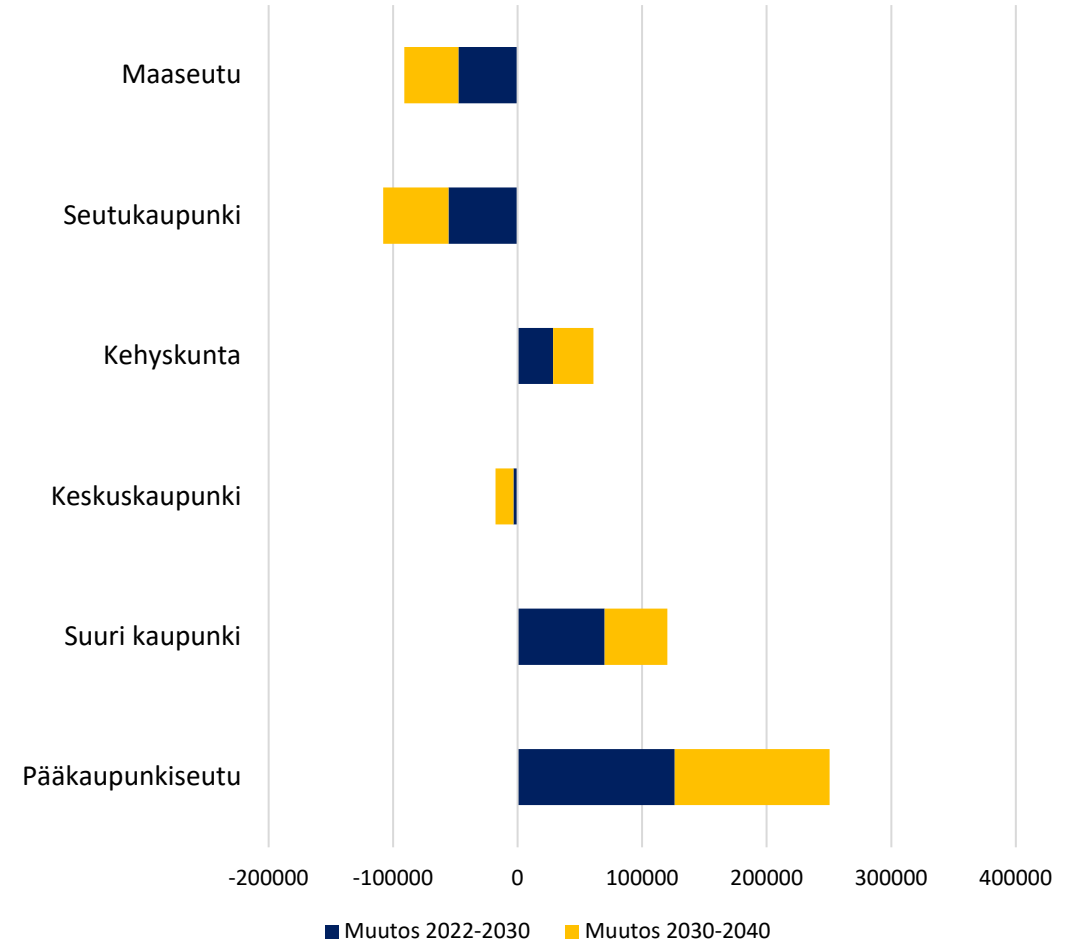
KAMK • University
of Applied Sciences

Muuttoliike

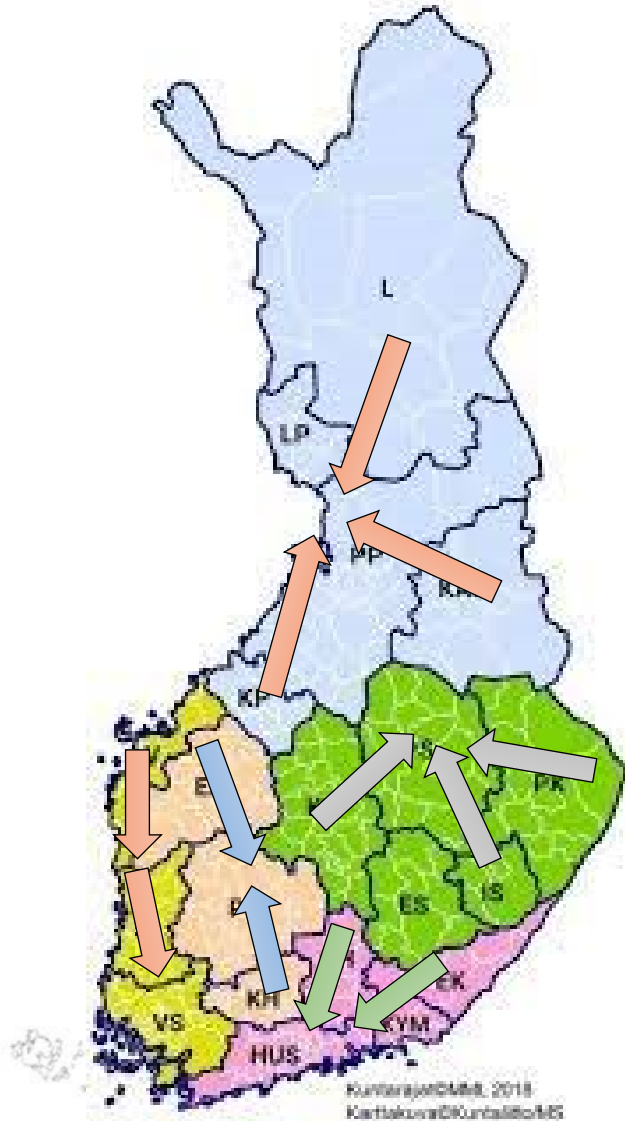
Väestön
muutos 2010-2021
5x5km ruuduissa:

Väestönkehitys perusura -skenaariossa tiivistettynä
2022-2040

Päätöksen teko

Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukset

Päätöksiä ja toimipaikat

Aluejako

15 toimialuetta

- Lappi
- Kainuu
- Pohjois-Pohjanmaa
- Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa
- Etelä-Pohjanmaa
- Keski-Suomi
- Pohjois-Savo
- Pohjois-Karjala
- Etelä-Savo
- Pirkanmaa
- Satakunta
- Varsinais-Suomi
- Etelä-Karjala ja Kymenlaakso
- Kanta-Häme ja Päijät-Häme
- Uusimaa ja Itä-Uusimaa

Päätöksiä

- Kaikki kolme vastualueita
- Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastualue sekä ympäristö ja luonnonvarat -vastualue sekä tarvittava määrä liikenne ja infrastruktuuri -vastualueen palveluja järjestävä henkilöstö
- Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastualueen tehtävät sekä tarvittava määrä muiden vastualueiden palveluja järjestävä henkilöstö

Toimipaikka

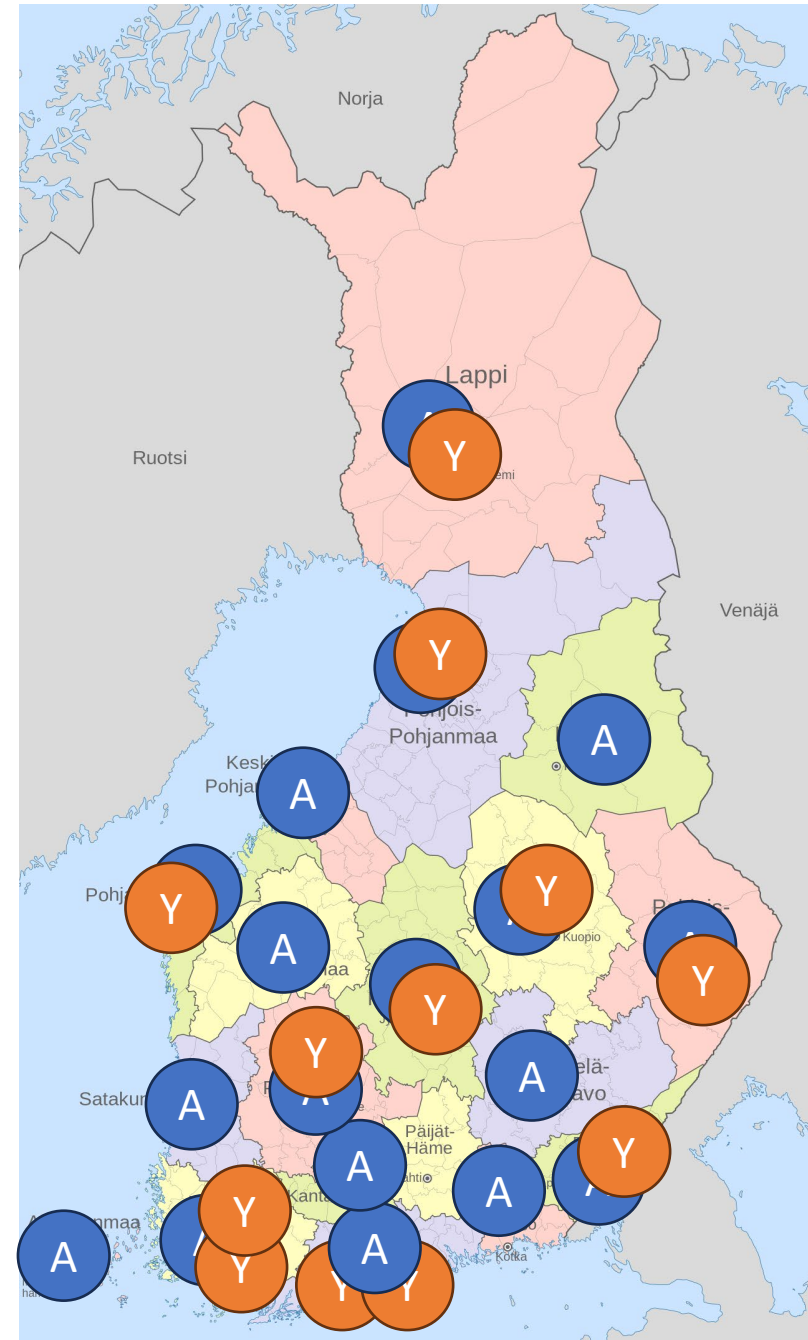
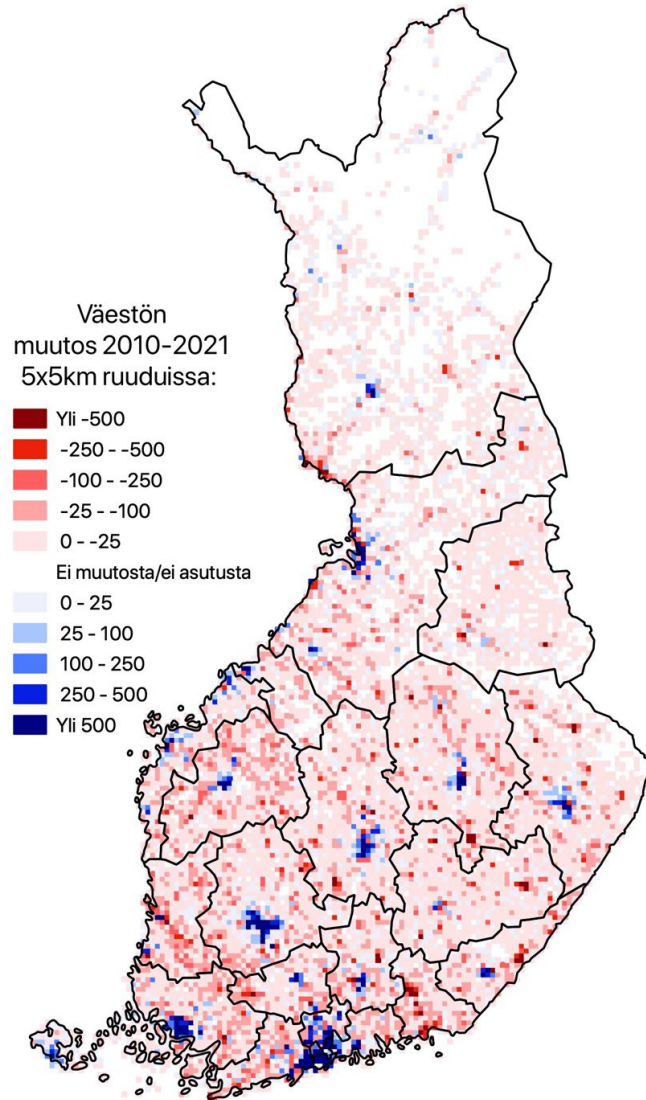
Laajempi aluejako

9 toimialuetta

1. Lappi
2. Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu
3. Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa/Osterbotten, Keski-Pohjanmaa
4. Keski-Suomi
5. Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala ja Etelä-Savo
6. Pirkanmaa
7. Satakunta ja Varsinais-Suomi
8. Etelä-Karjala ja Kymenlaakso
9. Uusimaa, Itä-Uusimaa, Kanta-Häme ja Päijät-Häme

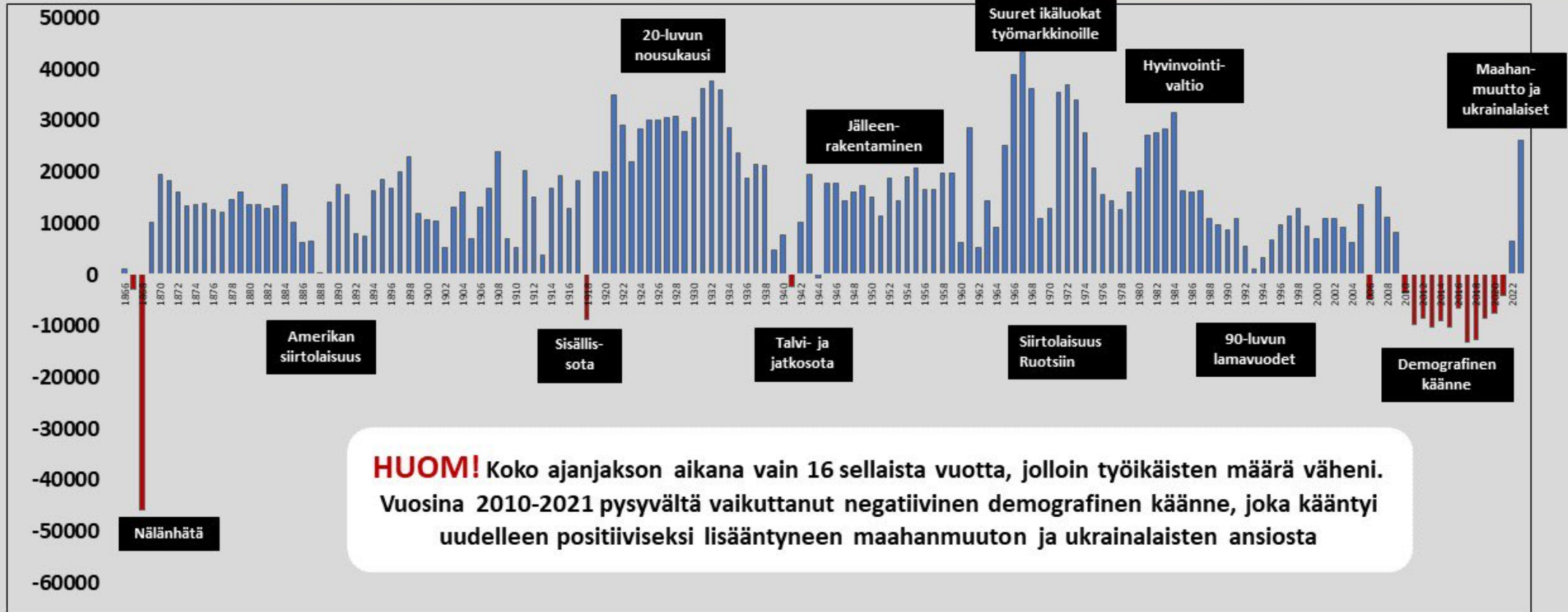

Koulutus ja kasvu keskittyy

Työikäisten 20-64-vuotiaiden vuosimuutos pitkällä aikavälillä 1866-2023

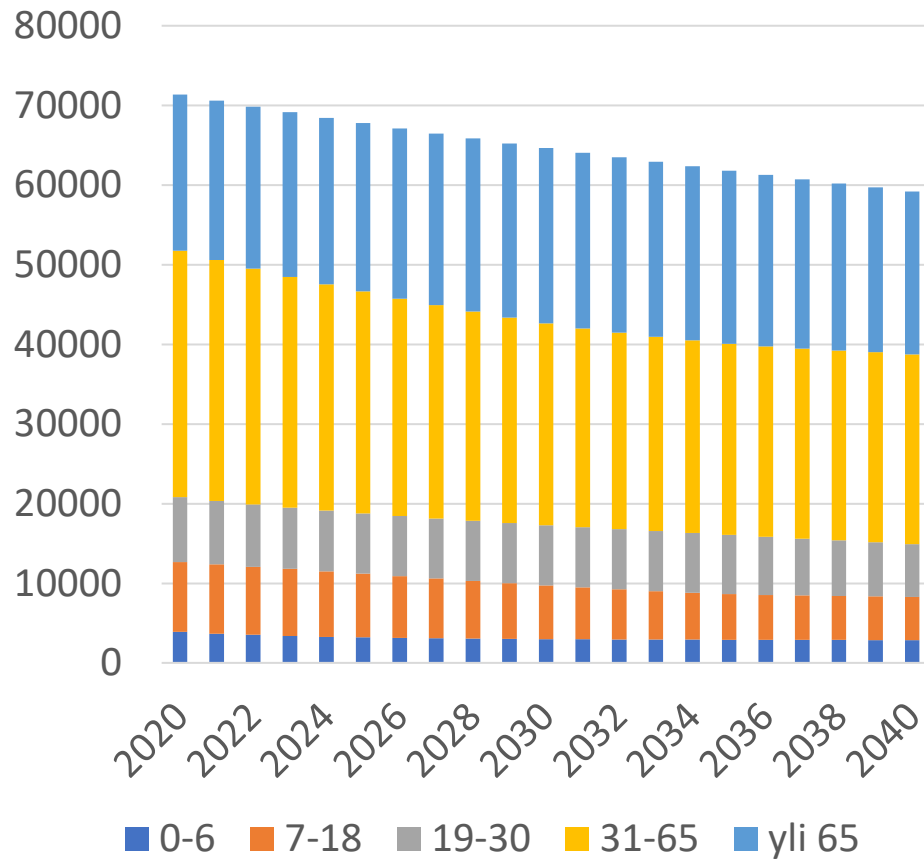

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne; väestö iän ja sukupuolen mukaan 1865-2023

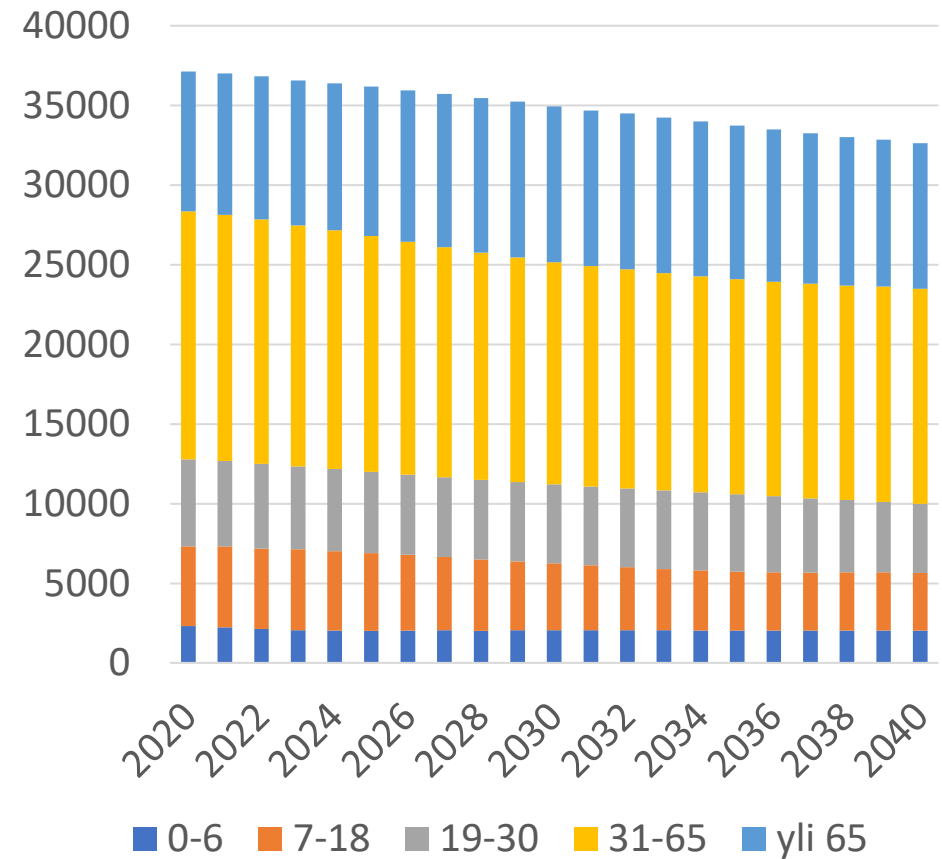
Mitä Kainuussa tapahtuu?

Demografinen muutos

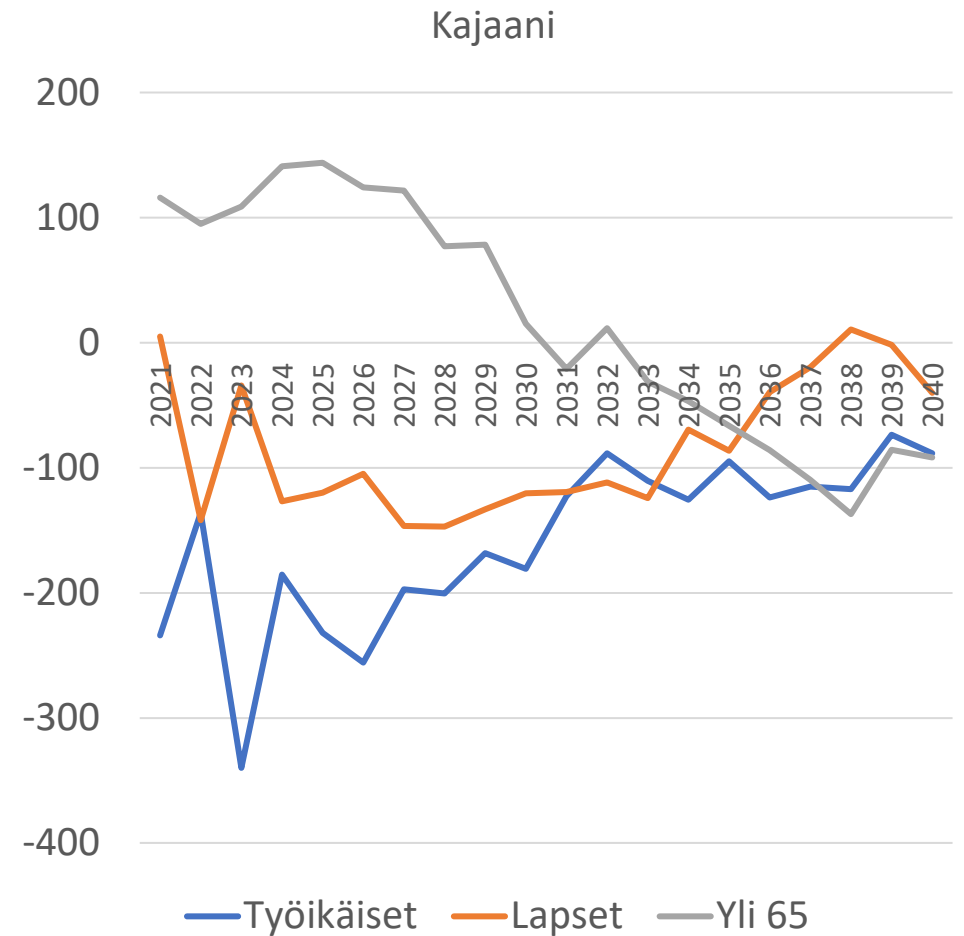
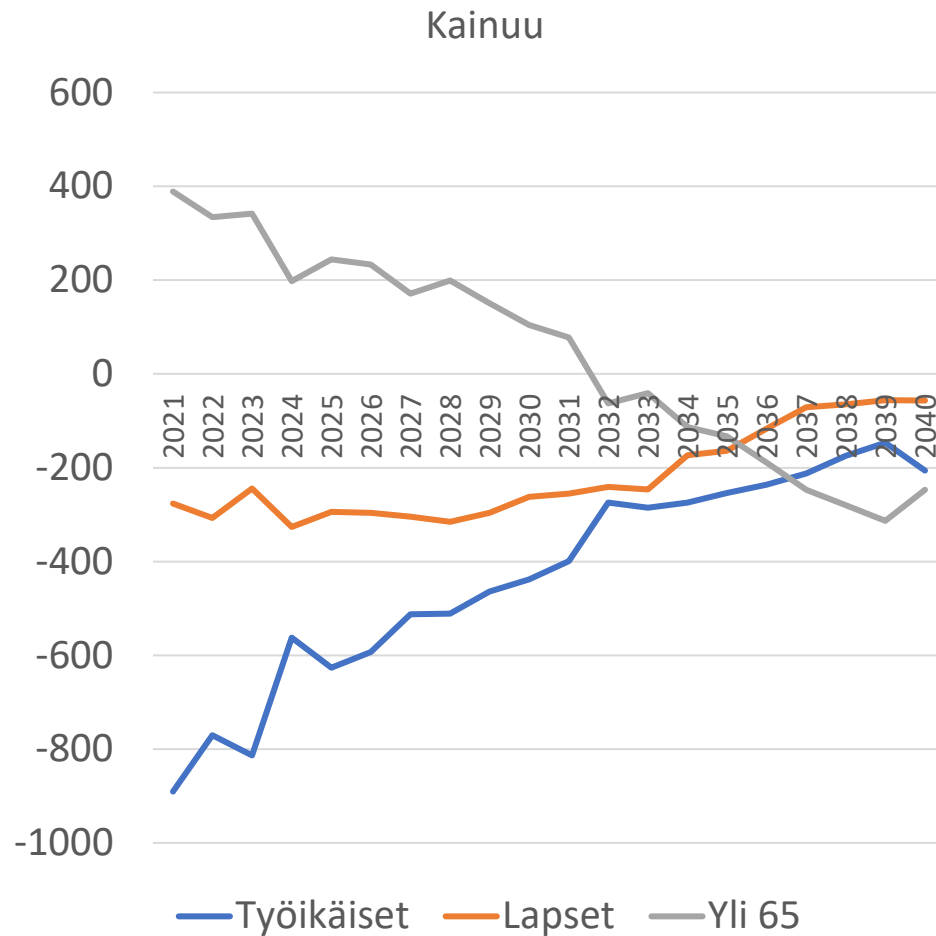
Kainuu

Kajaani

Muutos työikäisissä

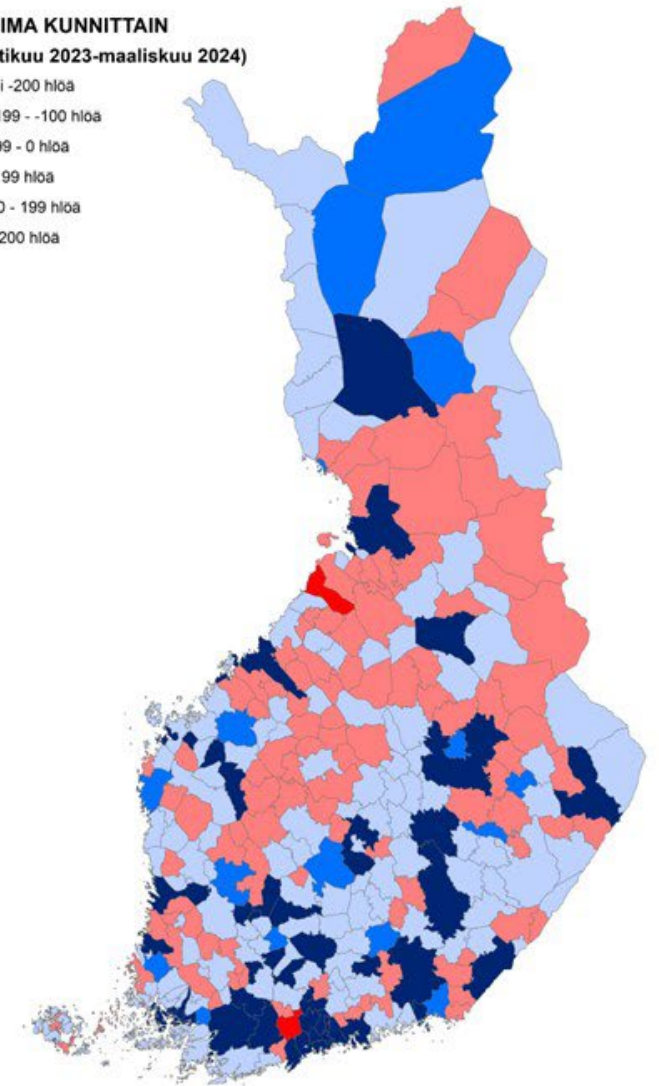

MUUTTOVETOVOIMA MAAN SISÄLTÄ JA ULKOMAILTA

viimeisen 12 kk aikana (huhtikuu 2023-maaliskuu 2024)

MUUTTOVETOVOIMA KUNNITTAIN

Liukuva 12 kk (huhtikuu 2023-maaliskuu 2024)

KUNTIEN VÄLINEN NETTOMUUTTO

SIJOITUS	KUNTA	KOTIMAASTA
1.	Tampere	2984
2.	Helsinki	2141
3.	Espoo	1628
4.	Turku	1581
5.	Tuusula	837
6.	Kuopio	783
7.	Oulu	553
8.	Kangasala	508
9.	Nokia	426
10.	Pirkkala	364
11.	Kaarina	282
12.	Jyväskylä	213
13.	Sipoo	211
14.	Seinäjoki	209
15.	Kerava	166
16.	Naantali	128
17.	Kittilä	120
18.	Hämeenkyrö	88
19.	Nurmijärvi	84
20.	Rovaniemi	81

NETTOMAAHANMUUTTO

SIJOITUS	KUNTA	ULKOMAILTA
1.	Helsinki	8003
2.	Espoo	4664
3.	Vantaa	4553
4.	Turku	3188
5.	Tampere	2797
6.	Oulu	1853
7.	Jyväskylä	1727
8.	Vaasa	1503
9.	Lahti	1292
10.	Joensuu	1171
11.	Kuopio	1128
12.	Lappeenranta	1106
13.	Kajaani	892
14.	Pori	797
15.	Hämeenlinna	783
16.	Salo	724
17.	Seinäjoki	702
18.	Rovaniemi	671
19.	Kouvola	583
20.	Järvenpää	579

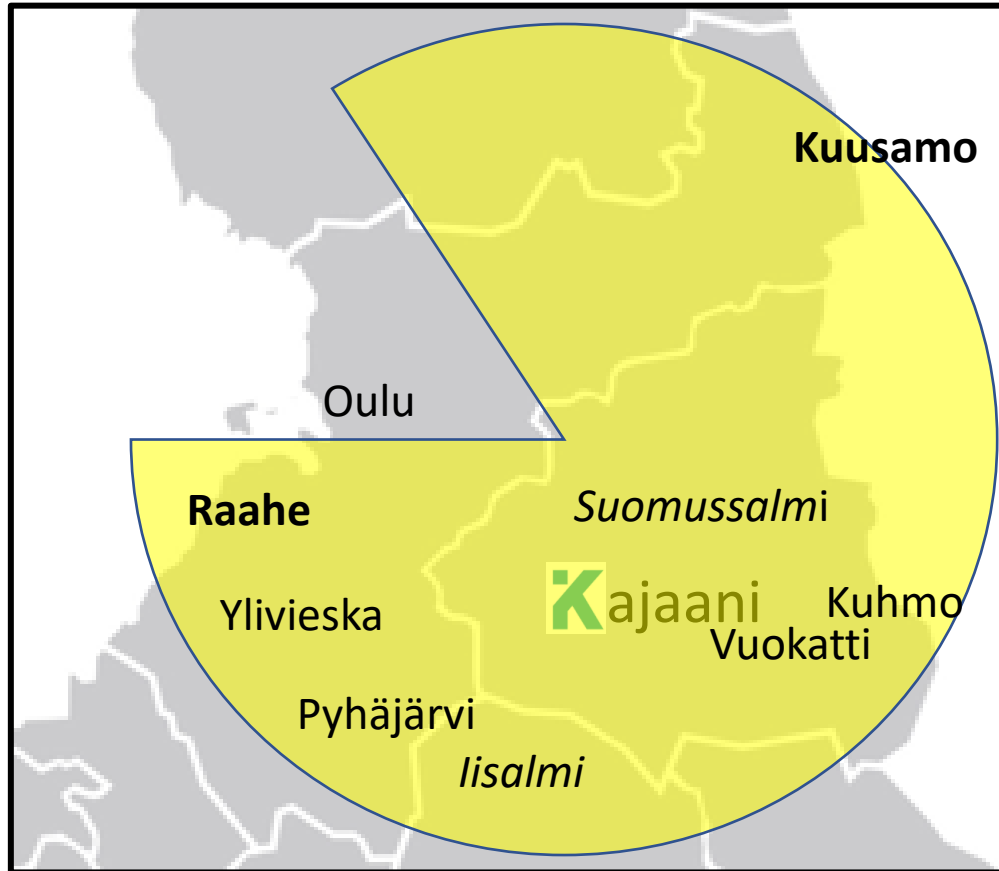
KOKONAISNETTOMUUTTO

SIJOITUS	KUNTA	YHTEENSÄ
1.	Helsinki	10144
2.	Espoo	6292
3.	Tampere	5781
4.	Turku	4769
5.	Vantaa	3842
6.	Oulu	2406
7.	Jyväskylä	1940
8.	Kuopio	1911
9.	Lahti	1289
10.	Vaasa	1190
11.	Tuusula	1089
12.	Joensuu	1019
13.	Seinäjoki	911
14.	Lappeenranta	760
15.	Rovaniemi	752
16.	Hämeenlinna	732
17.	Pori	726
18.	Järvenpää	596
19.	Kangasala	569
20.	Nokia	519

Lähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot-tietokanta (vuoden 2023 tiedot ennakkotietoja)

Kartta ja graafit: Timo Aro 2023

Kajaani – Kainuu – Suomi - ...

Entä TKI?

KAMK • University
of Applied Sciences

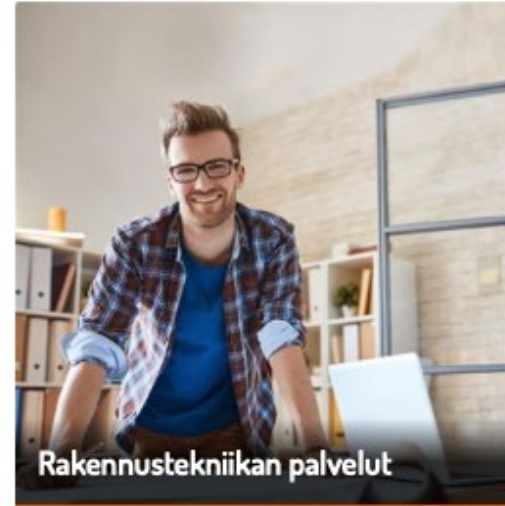
Palvelut työelämälle I/II

Pelien hyötysovellukset VR/AR

Mittaus- ja laboratoriopalvelut

Rakennustekniikan palvelut

Palvelut liiketalouden, matkailun ja liikunta-alan toimijoille

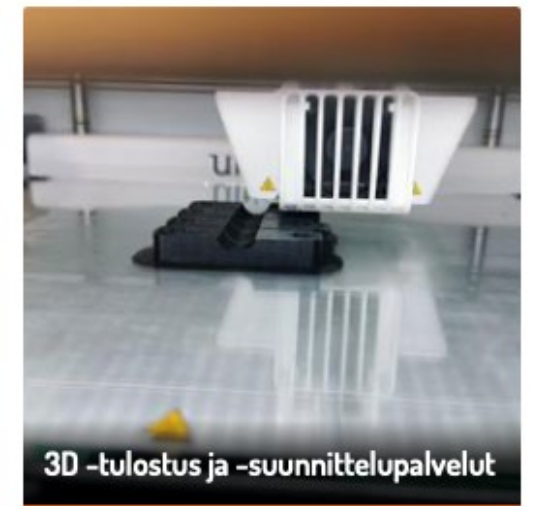
Liiketoiminnan kehittämispalvelut

Teknologian kaupallistaminen

Sosiaali- ja terveysalan palvelut työelämälle

3D -tulostus ja -suunnittelupalvelut

KAMK • University
of Applied Sciences

Palvelut työelämälle II/II

KAMK:in tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta

- Ammattikorkeakouluna olemme vuodesta toiseen TKI-toiminnassa Suomen kärkeä.
- Käynnissä 80 tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatioprojektia, joissa vuosittain yli 100 yritys- ja yhteisökumppania.
- Puolet TKI-hankkeista kohdentuu osaamisen kehittämiseen.
- Opiskelijat antavat oman vahvan panoksen TKI-toimintaan. Vuositasolla tehdään n. 250 opinnäytetyötä, joilla miltei kaikissa on toimeksiantaja.
- KAMKin panos on noin viidesosa koko maakunnassa tehtävästä TKI-toiminnasta niin euroissa kuin henkilöpanoksellakin mitaten.

TKI-toimintaa toteutetaan hankkeilla

- Suurin osa TKI-toiminnasta toteutetaan hankkeilla, joita on menossa tällä hetkellä 75 kappaletta. KAMKin osuus näissä hankkeissa on n. 8 m€ vuodessa.
- Keskeisiä ulkoisia rahoituslähteitä ovat EU:n rakennerahastot (n.50 %), ministeriöt, EU:n eri rahoitusinstrumentit, säätiöt, yritykset etc.
- KV-hankkeita on menossa vuositasolla 10-20 kappaletta. (Horizon, Erasmus +, Interreg, Pohjoismaiden ministerineuvosto...)
- Palveluliiketoimintana toteutetaan 10-20 projektia vuositasolla.

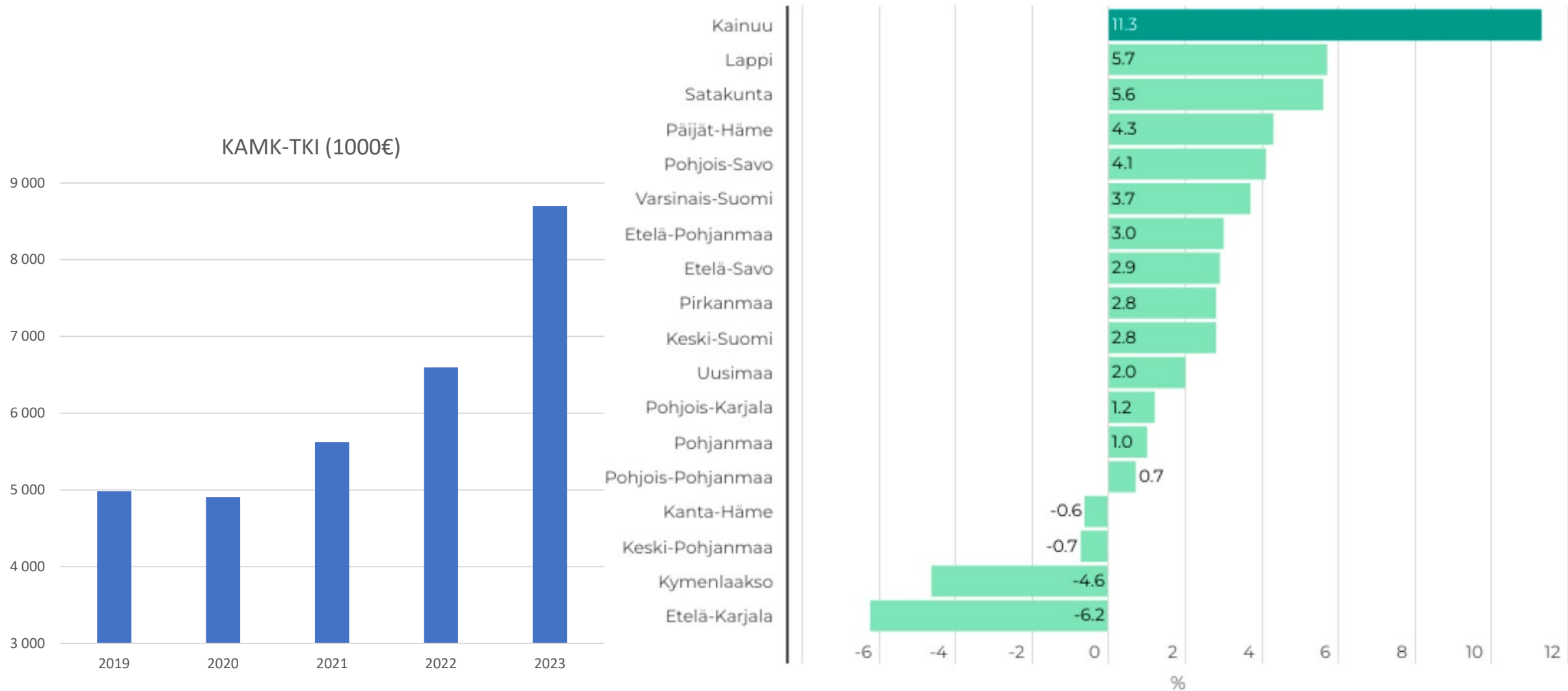
Kuntapalvelun toiminnan tuloksia

- Kaikkiaan 100 hankeaihiota 2021-2024, joista:
- Suunnittelussa: 10 kpl
- Rahoittajalla: 4 kpl
- Toteutuksessa: 20 kpl
- Päättyneitä: 64 kpl
- Keskeytyneitä tai kielteisen rahoituspäätöksen saaneita: 12 kpl
- Näiden lisäksi kymmenisen aihetta on jäänyt odottamaan parempia aikoja.
- Muutamia aiheita on ohjattu opiskelijaprojekteiksi tai niihin on pyritty löytämään opinnäytetyöntekijä.
- Palvelumyynti on ollut yksittäisinä tapauksina.

Toimintaa takana 41 kuukautta-havaintoja KAMK - kuntapalvelusta

1. Kehittämisasiheet ovat tulleet kunnista, yrityksiltä ja KAMKista. Aihetta on tarjottu muille kunnille. Kunnilla on jokaisen kehittämissuorituksen osalta valta päättää lähtevätkö mukaan vai ei.
2. Hankkeet ovat keskittyneet elinvoiman kehittämiseen, mutta myös teknisen toimialan ja sivistystoimen hankkeita on toteutettu.
3. Kuntapalvelun kautta toimeksiantoja tulee myös opetukseen. Myös harjoittelupaikkoja ja opinnäytetöitä tarjotaan aikaisempaa enemmän.
4. Systemaattisuus suunnittelussa ja toteutuksessa on lisääntynyt.
5. KAMKin rooli aluekehittäjänä on vahvistunut.

MAAKUNTIEN ARVONLISÄYKSEN VOLYYMIN MUUTOS % 2022*

KAMKin kasvaneella TKI-panoksella selvä yhteys alueen BKT:n arvonlisäyksen kehitykseen

30.11.2023. Bruttoarvonlisäys perushintaan, *ennakkotieto
data: Tilastokeskus, Kansantalouden aluetilinpito

Energiasektori

- Lähtötilanteessa Kainuussa tuulivoima on kasvussa, samoin aurinkovoima ja energianvarastointi. Alueen pk-yritykset ovat olleet varsin pienessä roolissa energiasektorilla, eikä Kainuussa ole ollut sektorille koulutuksia tarjolla.
- Kasvuun on vastattu yhteisillä hankkeilla, joilla on edesautettu pk-yritysten pääsyä mukaan arvoketjuihin. (*Kainuu Wind, Uusiutuvan energian Kainuu*). Kunnat ja KAMK ovat yhdessä tukeneet yritysten kehittämistoimia.
- Tähän on liittynyt energiasektorin vaatiman koulutuksen ja osaamisen kehittämishankkeita KAMKin ja Kainuun ammattiopiston kanssa (*Tuuli toi, Energiaturroksen johtaminen*).

Matkailu

- Paljon yhteisiä hankkeita, maakuntaliitto aktiivisesti edistää yhteistyötä eri matkailukeskusten kanssa.
- Vesistömatkailua on kehitetty yhteisesti niin että kolmella kunnalla (Kajaani, Sotkamo, Kuhmo) on ollut investointeja infraan (satamat, vierailukohteet tms.). Näihin investointikohteisiin perustuen on rakennettu matkailureittejä yhteisessä KAMKin vetämässä kehittämiss-hankeessa.
- Moottorikelkkamatkailussa (Kelkka-Kainuu) on tehty samanlaista yhteistyötä koko Kainuun mittakaavassa. Reittikehityksen lisäksi on kehitetty reittien systemaattista seuranta, jotta esimerkiksi ylläpitoa voidaan kohdistaa oikein.

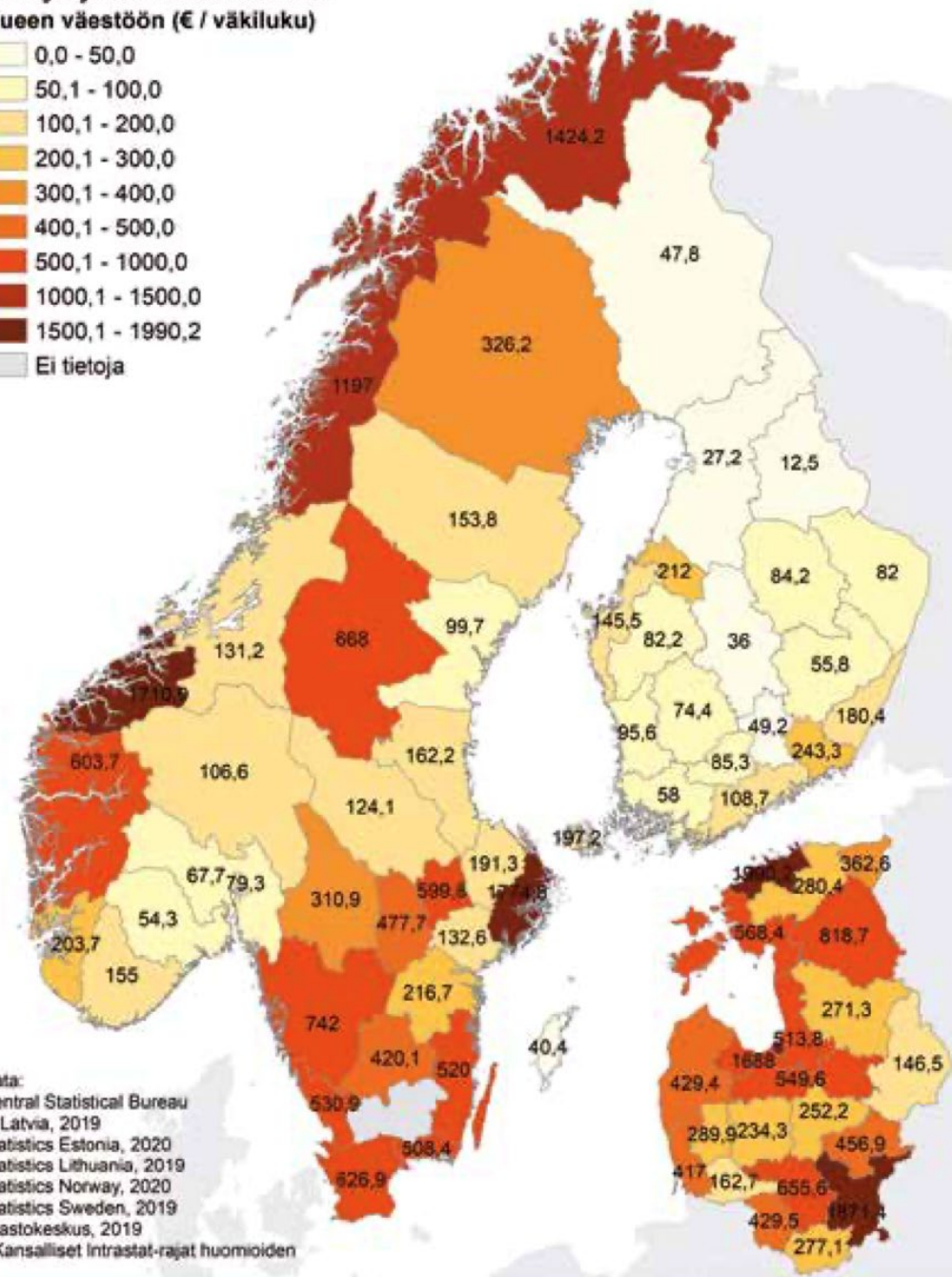
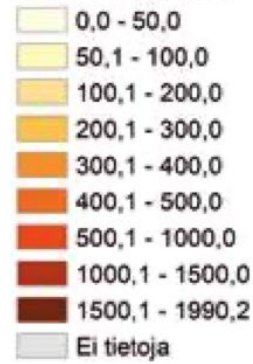
Yritys- ja elinvoimakehittäminen

- *Hankinnat Kainuussa haltuun – hankeessa (HAKA) kunnat, yrittäjäjärjestö ja KAMK ovat edistäneet kuntien ja ammattikorkeakoulun henkilöstöjen ja yritysten hankintaosaamista sekä rakennettu hankinnat kumppanuussivusto BusinessKainuu-sivustolle, jossa on koottu tarjolla olevia palveluita.*
- On toteutettu useita hankkeita, joissa on tuettu osaavan työvoiman saatavuutta Kainuussa. Esimerkiksi hankkeessa ” *Tilapäisen suojelun piirissä olevien ja maahanmuuttajien työllistymisen edistäminen Kainuussa – TILMA*” tuettiin erityisesti ukrainalaisten pakolaisten työllistymistä.

Mikroyritysten tavaravienti* pohjoisella Itämeren alueella

Mikroyritysten vienti suhteessa alueen väestöön (€ / väkiluku)

Data:
 Central Statistical Bureau of Latvia, 2019
 Statistics Estonia, 2020
 Statistics Lithuania, 2019
 Statistics Norway, 2020
 Statistics Sweden, 2019
 Tilastokeskus, 2019
 * Kansalliset intrastat-rajat huomoiden

BKT

KAMK • University of Applied Sciences

Kiitos

**KAMK • University
of Applied Sciences**